

Till
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
2013-09-26

Vision Hässelby-Vällingby 2030.

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 1667/2012

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen,
2. Ärendet förklaras omedelbart justerat.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektörIngrid Brännström
utvecklingschef

Sammanfattning

Sedan 2007 har ett visionsarbete bedrivits för Järva och Söderort. Det utgör ett led i arbetet med att förverkliga stadens Vision 2030 om "Ett Stockholm i världsklass". Ett utkast till visionstext för Hässelby-Vällingby har nu tagits fram av SLK. I detta tjänsteutlåtande redovisas bland annat svar på och kommentarer till de frågeställningar som kommunstyrelsen önskar belysta. Visionen syftar till att lyfta fram många positiva faktorer och förutsättningar som finns i Hässelby-Vällingby, men också redogöra för hur stadsdelen löser gemensamma framtidsutmaningar och hur boende, näringsliv, och organisationer tillsammans med staden arbetar för en positiv utveckling i stadsdelen med sikte på år 2030. På grundval av stadsdelsnämndens prioriteringar kommer SLK att ta fram ett förslag till en mer genomarbetad och förankrad vision.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltningHässelby Torg 20-22
Box 3424
165 23 Hässelby
Telefon 08-508 04 016
Växel 08-508 04 000
hans.peters@stockholm.se**Bilagor:**
1. Remisshandlingar från kommunstyrelsen
2. Statistikunderlag från SWECO

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom stadsdelsförvaltningen.

Bakgrund

I samband med stadens budget för 2011 fick stadsledningskontoret i uppdrag av kommunfullmäktige att ta fram en vision och ett program för utvecklingen i Hässelby-Vällingby. Tidigare har staden även arbetat med och samordnat visionsarbetet för Järva och Söderort.

Ärendet/sammanfattning av remissen

Stadsledningskontoret har sedan 2007 tagit fram och samordnat visionsarbetet för Järva och Söderort i olika faser. Dessa ytterstadsvisioner har flera gemensamma nämnare i form av dokument som vision, program och handlingsplan, men även vad gäller genomförandet av de av kommunfullmäktige beslutade visionerna. I arbetet med Vision Hässelby-Vällingby är det angeläget att dessa erfarenheter kommer till användning.

I arbetet med att säkra en positiv utveckling i ytterstaden generellt är samverkan mellan staden och civilsamhällets olika delar mycket viktig. Trygghetsskapande insatser utgår ofta från engagerade föreningar och medborgare. För att skapa en lokal delaktighet är det viktigt med dialog som kännetecknas av öppenhet och lyhördhet och tydlig återkoppling. Dialog bör föras med invånare, företag, föreningar och andra.

Arbetet i berörda förvaltningar och kommunala bolag samordnas i den operativa styrgruppen för Västerort, där även Hässelby-Vällingby nu ingår. En särskild projektledare har i uppdrag att samordna arbetet. Även inom det övriga ytterstadsarbetet har lokal förankring och lokal ledning varit en tydlig faktor för framgång. Projektet är förlagt under kommunstyrelsen.

En viktig del i processen med att ta fram Vision Hässelby-Vällingby 2030 utgörs av dialogen med medborgarna. Under hösten 2012 och våren 2013 anordnades fyra öppna möten i stadsdelen. I maj/juni 2013 anordnades boendedialogen i Hässelby gård och 2 700 idéer och synpunkter inkom från allmänheten. Dessa bearbetas nu inom stadsdelsförvaltningen och kommer att beaktas vid framtagandet av program och vision.

För att programmet och visionen ska bli möjliga att genomföra och uppnå krävs en god lokal förankring. För att skapa underlag för det fortsatta arbetet har kommunstyrelsen tagit fram ett antal frågeställningar som man uppmanar stadsdelsförvaltningen och stadsdelsnämnden att besvara och kommentera. På grundval av det kommer SLK att ta fram ett förslag till en mer genomarbetad och förankrad vision.

SLK framhåller några ämnesområden som genom sin koppling till varandra är viktiga för att lyckas med utvecklingen i Hässelby-Vällingby. Dessa är närmiljön, samverkan skola/förskola/socialtjänst, trygghet, egenförsörjning, näringslivet, centrum och dialog med medborgare och andra verksamma i stadsdelen.

Förvaltningens yttrande och förslag

Nuläget

Stadsdelsområdet Hässelby-Vällingby består av nio stadsdelar som delvis är olika till sin socioekonomiska karaktär. I sin helhet har stadsdelen cirka 68 000 invånare, vilket motsvarar 8 procent av Stockholms stads befolkning. Åldersstrukturen skiljer sig från staden i övrigt då en dryg fjärdedel av befolkningen är under 20 år, jämfört med en femtedel i staden i övrigt.

Andelen utrikesfödda uppgår till drygt 27 % av stadsdelens befolkning. Denna andel ökar mer än i Järva och söderort. Cirka 75 % av befolkningen förvärvsarbeter och den genomsnittliga inkomsten, för personer 16 år och äldre, var 275 700 kronor/år (2011). Medelinkomsten för staden som helhet var 314 000 kronor/år. 5,5 % är försörjningsstödstagare (2011) jämfört med 3,6 % i staden totalt. Ohälsotalet (dagar/befolkning) är drygt 23 jämfört med 19 (2012) i staden totalt. 88 % är behöriga att söka till gymnasieskolan när de lämnar grundskolan. I stadsdelen har andelen med eftergymnasial utbildning visserligen ökat men inte i samma utsträckning som i staden som helhet. Inflyttningen till stadsdelen har varit stor under de senaste åren. Under senare år har många nya bostäder tillkommit i Hässelby-Vällingby.

Ytterstadssatsningen möjliggör nya projekt

Stadsdelsförvaltningen ser det som mycket positivt att kommunfullmäktige beslutat att ta fram en vision för stadsdelen. Det är också mycket positivt att förvaltningen beviljats medel för genomförande av ett antal projekt inom ramen för ytterstadssatsningen. Det gäller exempelvis lärandecenter/mötesplats med nytt bibliotek i Hässelby gård, Sociala insatsgrupper (SIG), Trygghetsskapande åtgärder på Hässelby Torg och Solursparken i Vällingby samt en del som rör uppsökande arbete bland missbrukare. Dessa projekt har nu kommit igång. Förvaltningen söker ytterligare projekt i Tertialrapport 2.

Frågor och svar

I remissen från kommunstyrelsen ställs ett antal frågor till stadsdelsförvaltningen och stadsdelsnämnden, kopplade till det fortsatta arbetet med Vision Hässelby-Vällingby 2030.

Nedan lämnar förvaltningen svar och kommentarer;

Fråga 1: Vilka åtgärder, generellt, ser ni som mest angelägna för att uppnå målet om ett Hässelby-Vällingby i världsklass? Lista i prioriteringsordning.

Svar:

Det behövs ett flertal åtgärder i form av olika insatser och ökad samverkan mellan alla aktörer i stadsdelarna.

Många frågeställningar hänger ihop på så sätt att framgångar inom ett område också kan spridas till andra områden.

Stadsdelsförvaltningen listar här nedan ett antal åtgärder som bedöms behövas för att nå en mer positiv utveckling:

- Fler arbetsplatser, ökat utbud av kommersiell service samt ökad samverkan mellan stadens aktörer, fastighetsägare, lokala näringslivet och föreningsliv
- Öka tryggheten i de offentliga rummen och skapa mera levande miljöer inte minst i Hässelby Gård
- Utveckla förebyggande insatser riktat till barn, unga och deras föräldrar i samverkan med skola, socialtjänst, landsting och polis

- Ändamålsenliga och tilltalande lokaler för stadens verksamheter
- Fler mötesplatser för att öka integrationen mellan olika åldersgrupper och kulturer
- Välskötta och tillgängliga grönområden och naturreservat

Fråga 2: På vilket sätt kan er organisation/verksamhet bidra till att stärka utvecklingen i Hässelby-Vällingby?

Svar:

Genom en god omvärldsbevakning och ett snabbt agerande samt kunna identifiera områden i behov av utveckling.

Genom noggranna uppföljningar och utvärderingar av uppdrag och insatser. Arbeta för ett resultatnriktat tänkande och att mäta uppnådda resultat av olika insatser.

Stadsdelsförvaltningen har en samordnande roll i stadsdelsövergripande frågor, särskilt där även andra kommunala förvaltningar, bolag, föreningar och näringsliv berörs. Stadsdelsförvaltningen bjuder även in till möten i aktuella frågor, anordnar dialoger, håller i samverkan kring olika frågor, mm. De projekt som nu drivs med stöd från ytterstadssatsningen är några exempel på initiativ där förvaltningen arbetar målmedvetet för att skapa en bättre utveckling i Hässelby-Vällingby. Förvaltningen kan dock inte stå ensam i det arbetet. Utan samverkan med många andra aktörer kommer inte effekten att bli långvarig.

Förvaltningen ska arbeta för att medborgare, företagare och besökare ska känna sig trygga och att stadsdelen systematiskt arbetar med att öka säkerheten genom att i så stor utsträckning som möjligt förebygga risken för att drabbas av en oönskad händelse i Hässelby-Vällingby.

Fråga 3: Utifrån stadsdelsperspektivet, lämna förslag på åtgärder som bör prioriteras.

Svar

En viktig grundförutsättning för att lyckas i utvecklingsarbetet är förmåga och möjlighet till samverkan med andra aktörer i lokalsamhället. Några prioriterade områden som förvaltningen vill framhålla är:

- Utveckla samverkan med Stockholm Business Region (SBR) och näringslivet
- Utveckla samarbetet med Arbetsförmedlingen och Jobbtorg
- Insatser för att öka tryggheten i bl.a centrum och grönområden
- Utarbeta ett förebyggande program tillsammans med skola, landsting och polis
- Fortsätta arbetet med att skapa attraktiva mötesplatser

Fråga 4: I inledningen av arbetet har frågan väckts om att arbetet med Hässelby-Vällingby borde koncentreras till områden med sämre socioekonomisk situation. Är det en riktig prioritering? Ja/Nej, motivera svaret.

Svar:

Frågan har övervägts inom stadsdelsförvaltningen, men för att lyfta hela stadsdelen till "ett Hässelby- Vällingby i världsklass" är det viktigt att staden arbetar inom alla sektorer och alla geografiska områden inom stadsdelen.

Arbetet och satsningarna kan däremot, ur ett integrationsperspektiv, se olika ut beroende på socioekonomiska parametrar, åldersstruktur mm. I socialt mer utsatta områden behövs det ofta fler och tidsmässigt längre satsningar. Alltför stor koncentration av insatser till några få områden eller målgrupper kan skapa en känsla av orättvisa som kan initiera en diskussion kring "vi och dom", vilket vore mycket olyckligt då det kan motverka syftet med ytterstadssatsningen.

Fråga 5: Finns det anledning att koncentrera sig till vissa delar av Hässelby-Vällingby och i så fall vilka? Varför och i så fall vilka åtgärder?

Svar:

Hela stadsdelen är viktig men utifrån förvaltningens uppdrag är det särskilt viktigt vad gäller Hässelby Gård, Smedshagen, Grimsta och Vällingby. Fokus är trygghetsfrågor, minskat bidragsberoende, förebyggande insatser och åtgärder i den yttre miljön.

I övrigt, se svar på fråga 3 och 4, ovan.

Fråga 6: Finns det några särskilda svårigheter eller utmaningar i Hässelby-Vällingby? Beskriv.

Svar:

Några viktiga utmaningar som stadsdelen står inför är arbetet med att minska utanförskapet, segregationen, arbetslösheten och bidragsberoendet. Trygghetsarbetet måste också vara högt prioriterat.

Hässelby-Vällingby omfattar stadsdelar som är väldigt olika men det är ändå viktigt att alla kan känna att de omfattas av stadens visionsarbete. En grundförutsättning för att nå positiva resultat är utvecklad samverkan med många aktörer både lokalt i stadsdelen och centralt i staden. Alla måste hjälpas åt.

Fråga 7: Finns det någon speciell målgrupp i stadsdelsområdet som behöver extra stöd, i så fall vilka och på vilket sätt?

Svar:

Det är viktigt att fånga upp barn och ungdomar som behöver extra stöd för sin utveckling. Föräldrar skall erbjudas stöd i form av fler föräldrautbildningar, nätverksbyggande, extra språkkurser eller andra aktiviteter.

Andelen elever som får gymnasiebehörighet behöver öka. Det är viktigt att dessa även erbjuds meningsfull sysselsättning.

Gruppen unga vuxna med arbetslöshet behöver tidigt fångas upp för att inte hamna i utanförskap som kan medföra att man t.ex. inleder en kriminell bana eller andra destruktiva beteenden.

Vid kontakter med vårdcentralerna i området framkommer att denna grupp unga vuxna som söker för somatiska besvär, allt oftare anger att de har ett pågående missbruk.

Extra stöd behövs även för att få ut arbetslösa långvariga bidragstagare i studier eller egen försörjning.

Fråga 8: Finns det något som saknas i förslaget i visionstexten?

Svar:

Trafikfrågorna saknas till stor del. Det ska vara lätt att ta sig till och från stadsdelen, men också möjligheterna att resa inom stadsdelen behöver förbättras. Kommunikationerna påverkar också möjligheten att rekrytera medarbetare till kommunala verksamheter och till det lokala näringslivet.

Stadsdelens ungdomar har framfört vikten av väl fungerande tvärkommunikationer inom stadsdelsområdet då detta också påverkar upplevelsen av trygghet.

Utifrån höga ohälsotal och vårdcentralens iakttagelser vill förvaltningen framhålla vikten av satsningar på idrott och folkhälsa. Det är viktigt att stadsdelsförvaltningen har en aktiv samverkan med idrottsförvaltningen och skolan för att utveckla förutsättningarna för allt fler deltar olika former av fysisk aktivitet för att nå ett ökat välbefinnande.

Fråga 9: Synpunkter på processen kring programmet?

Svar:

Det hade varit fördelaktigt om framtagandet av programmet tidigarelagts och att visionen då på ett naturligt sätt kunnat ligga till grund för de aktiviteter som redan påbörjats i arbetet med ytterstadsutvecklingen. Förvaltningen arbetar nu med ett kortare tidsperspektiv än övriga stadsdelar som omfattas av ytterstadsutveckling. Förvaltningen värdesätter en fortsatt dialog med stadsledningskontoret kring den fortsatta utformningen av Vision Hässelby-Vällingby 2030.

Fråga 10: Tankar kring marknadsföring, kommunikation och budskap?

Svar:

Kommunikation på alla nivåer är viktigt. Det viktigaste är att nå medborgarna, föreningar och organisationer så att så många som möjligt får information om vad staden vill med ytterstadsutvecklingen och hur visionen fram till 2030 ser ut.

Det behövs marknadsföring i såväl media, som i direktutskick i hushållen.

Budskapet bör vara att Hässelby-Vällingby är en attraktiv stadsdel att bo, arbeta i och besöka.

En strategiskt viktig fråga är att i kommunikationen till medborgarna ta fram positiva exempel på verksamheter och aktiviteter som ”lyfter” stadsdelen och ger positiva effekter.

Fråga 11: Tankar kring formerna för medborgardialog?

Svar:

Formerna för medborgardialogen är bra. Av det som framkommit har dialogerna upplevts positivt. Många medborgare är engagerade på olika sätt. Vid boendedialogen som genomfördes 31/5-1/6 i Hässelby Gård inkom drygt 2 700 förslag/synpunkter/idéer.

Även vid boendedialogen i Grimsta som genomfördes i början av september har det inkommit många värdefulla synpunkter.

Det är viktigt att nu snabbt bilda olika arbetsgrupper för att arbeta vidare med de förslag som inkommit. Arbetet samordnas av stadsdelsförvaltningen mellan stadens olika förvaltningar, lokala näringslivet, föreningslivet och medborgarna.

Genom medborgardialogen tar staden och stadsdelsförvaltningen på sig ett uppdrag som skapar förväntningar bland de boende. Det är därför av vikt att dialogen upplevs som meningsfull och att det händer positiva saker i lokalsamhället som ett resultat av dialogerna.

Från hösten 2013 kommer det att finnas ytterligare möjligheter till dialog mellan förvaltning och medborgarna då ett nytt bibliotek med Lärandecenter öppnar i provisoriska lokaler på Hässelby torg 20-22.

Fråga 12: Hur bör genomförandet organiseras och vem ska vara ansvarig för vilken åtgärd?

Svar:

Stadsdelsförvaltningen bör samordna och hålla samman lokala aktiviteter kopplade till aktuella projekt och förvaltningens verksamhetsuppdrag. Detta för att arbetet ska bli tydligt.

För att möjliggöra ett effektivt och bra arbete med visionens genomförande behövs ett stadsövergripande ansvar för hela ytterstadsutvecklingen.

Målet måste vara att ständigt förbättra förvaltningens verksamheter och service till medborgarna.

I vissa fall kan det röra sig om speciella satsningar med extern finansiering. Målet måste dock alltid vara att de projekt som ger bra resultat och är uppskattade, implementeras i ordinarie verksamhet efter avslutat projekttid.

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden föreslås besluta att som svar på remissen överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen, samt besluta om omedelbar justering.
